

قصه چیست ؟

دلیری برای گفتن آنچه نمیتوان
در زیر سلطه اسلام گفت

قصه چیست : از مشکلی، آشفتن است
« آنچه نتوان گفت، هرگز »، گفتنت

فریدالدین عطار

قصه ، بنیادگذار فلسفه آزادی ایرانست

ادامه مطلب.....

ما امروزه به « قصه » اهمیتی نمیدهیم و آنرا گستره کودکان و عقل کودکانه میدانیم . در حالیکه « قصه » ، بنیاد « فلسفه آزادی » را در ایران گذاشته است . انسان وقتی از مشکلی در زندگی اجتماعی آشفتن شد ، آن مشکل را باید بگوید تا راست باشد . آشفتگی از واژه «آ- شیفتن = *shifatan* » میآید که در پهلوی به معنای « نابسامان شدن ، گرفتار در همی شدن ، دچار برهمزدگی شدن » است . مشکل انسان و اجتماع ، همین برهم خوردگی سامان و نظم و آرایش گوهری یا ضمیر انسانهاست . آنگاه انسان ، دنبال چیزی میگردد که چه چیز ، گوهر وجود او را برهم زد ، ه و توانائی او را برای سامان دادن خود و اجتماع خود ، از بین برده است . ولی آنچه سامان گوهری او را به هم میزند ، چیز است که با زور و راهب و خشونت (درشتی) و شمشیر ،

مسلط بر اوست. از این رو انسان، هرگز نمیتواند، این مشکل گوهری و وجودی خود را بگوید و درنگفتن نیز، وجودش، به کل، تبدیل به « دروغ » میشود. این سلطه شریعت اسلام بر روان و خرد و ضمیر ایرانی است که « جان و خرد، خود آرایش را به هم زده » و درست این مشکل اصلی اوست که نمیتواند هیچگاه بگوید. ولی فرهنگ ایران، « ارتای خوشه = اردیبهشت » را، خدای ایران میدانست، که خود نامش ارتا، به معنای 1- راستی و 2- داد (نظم و عدالت و قانون) است، درست این ارتا، تخم آتش یا جان هر انسانیست. خدا، راست است، چون خودش، تبدیل به گیتی میشود. این معنای راستی است. از این رو، راستی، پیدایش گوهر و ضمیر هر انسانی، در گیتی است. انسان، هنگامی راست هست، که در اجتماع بشکوفد و قانون و حقوق و نظام و حکومت بشود. انسان، هنگامی راست است که قانون بگذارد و نظام و سامان اجتماع و اقتصاد و حقوق را بیافریند. آنچه را ایرانی، راستی میگفت، امروزه، آزادی میگویند. و عرفای ما، درست میخواستند که « آنچه را شریعت شمشیر بدست اسلام نمیگذارد گفته بشود»، در « قصه ها » بگویند. این قصه ها، « فلسفه آزادی روان و خرد و ضمیر ایرانی از شریعت اسلام » است. چرا نمیشود آنچه که در گوهر انسانیست، گفت؟ چون اسلام با « ارشاد»، همه انسانها را در اجتماع، دشمن آزادی خودشان میسازد. آنگاه، جامعه اسلامی، با دست خودش، دهان آزادی و راستی هر انسانی را در هم میکوبد که بخواهد، مشکل بنیادی اجتماع را بگوید، و « قصه » را هم « مشغله کودکان صغیر » ساخته است.